

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden:

**HAVA TRAFİK EMNİYETİ ELEKTRONİK PERSONELİ SERTİFİKA
VE LİSANS YÖNETMELİĞİ (SHY-5)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Hava trafiğinin emniyetli, düzenli ve hızlı akışını temel alan hava trafik emniyeti elektronik hizmetlerinin, Türkiye hava sahası içinde, havaalanlarında, teknik alt yapısının planlanması, işletilmesi ve bakımını sağlamakla yükümlü emniyetle ilgili operasyonel görevleri yürüten tüm sivil teknik personelin sahip olması gereken sağlık ve eğitim şartlarının belirlenmesi, sertifika, lisans ve derecelerinin verilmesi, muhafaza edilmesi, yenilenmesi, süreli veya süresiz olarak iptal edilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 1 inci maddede belirtilen hava trafik emniyeti elektronik hizmetlerinin gerçekleştirilmesinde taraf olan;

- a) Düzenleyici kuruluş olarak, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- b) Hizmet sağlayıcı kuruluş olarak, hizmet verdikleri havaalanı ile sınırlı olmak üzere, Ulaştırma Bakanlığınca CNS/ATM teknik hizmeti sağlama yetkisi verilmiş ATSEP lisanslı Personel istihdam eden kurum ve kuruluşları,
- c) ATSEP lisanslı Personeli kapsar.

(2) Bu Yönetmelik Türk Silahlı Kuvvetleri sorumluluğunda yürütülen CNS/ATM teknik hizmetlerini kapsamamaktadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik,

- a) 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 10 uncu maddesi ile 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 46 ncı ve 95 inci maddelerine dayanılarak,
- b) ICAO Şikago Sözleşmesinin 10 uncu eki ile EUROCONTROL Teşkilatı tarafından yayımlanan ESARR-5 Hava Trafik Yönetimi Hizmet Personeli düzenlemesine paralel olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı maddeler: Tütün ve kahve hariç olmak üzere alkol, afyonlu maddeler, esrar ve türevleri, haşhaş, tiner veya diğer inhalanlar, sakinleştiriciler, uyku ilaçları, barbitüratlar, anksiyolitikler, opioidler, kokain ve diğer santral sinir sistemi uyarıcıları, amfetaminler ve benzeri etki yapan semptomimetikler, halüsinojenler, fensiklidin veya benzeri etki yapan arilsikloheksilaminler, santral sinir sistemi depresanları ve diğer psikoaktif ilaç veya maddeleri,
- b) Asistan ATSEP: Temel eğitim programını başarıyla tamamlayan ATSEP sertifikasına haiz, yardımcı olarak CNS/ATM Hizmetlerinde görev yapan personeli,

c) ATSEP: Hava trafik yönetimi dâhilinde bulunan haberleşme, seyrüsefer, radar ve bilgi işlem sistemlerinin çalıştırılması ve bakımından sorumlu olarak lisanslı ve bu lisansa işlenmiş derece veya derecelerin verdiği yetkiler dâhilinde doğrudan hizmet veren personeli,

ç) ATSEP lisansı: CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluşun temel eğitim ve yeterlik eğitimini başarıyla tamamlayarak bu Yönetmelik çerçevesinde yapılacak yeterlik sınavı sonucunda başarılı olan asistan ATSEP sertifikalı personele SHGM tarafından verilen yetki belgesini,

d) CNS/ATM: Haberleşme, seyrüsefer, gözetim/hava trafik yönetimini,

e) CNS/ATM Bilgi işlem: CNS/ATM teknik hizmetleri ile ilgili tüm yazılım ve donanım hizmetlerini,

f) CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcısı: Hizmet verdikleri havaalanı ile sınırlı olmak üzere, Ulaştırma Bakanlığınca CNS/ATM teknik hizmeti sağlama yetkisi verilmiş kurum ve kuruluşları,

g) Değerlendirme: ATSEP lisanslı Personelin ya da eğitim sürecinde yer alan bir öğrencinin göstermiş olduğu teorik ve pratik nitelikleri ölçme yöntemini,

ğ) Değerlendirme uzmanı: ATSEP lisanslı veya Asistan ATSEP sertifikalı Personelin almış olduğu eğitim ve derece gereklilikleri doğrultusunda gösterdikleri performansla ilgili değerlendirmeler yapmak üzere, CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından önerilmiş ve SHGM tarafından onaylanmış en az 5 yıl iş tecrübesine sahip ATSEP lisanslı Personeli veya bu Yönetmeliğin 22 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendi hükmüne uygun ATSEP lisanslı Genel Müdürlük Personelini,

h) Derece: Lisansa veya lisansa bağlı belgelere işlenen ve lisansa ait özel koşulları, ayrıcalıkları ve kısıtlamaları belirten yetkiyi,

ı) Düzenleyici Kuruluş: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

i) Eğitmen: CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından görevlendirilen, bu Yönetmeliğin 26 ve 27 nci maddelerinde belirtilen şartları haiz ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş personel ile yüksek öğretim kurumlarının havacılık elektrik-elektroniği ve elektronik temel teori ve laboratuvar derslerini yürüten öğretim elemanlarını,

j) ESARR: EUROCONTROL Emniyet Düzenleyici Gereksinimlerini,

k) EUROCONTROL: Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatını,

l) Geçerlilik: Bir lisansın veya derecenin yürürlükte kalabilmesi için yerine getirilmesi gerekli şartları,

m) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

n) Gözetim (radar) sistemleri: Hava seyrüseferinin kontrollü ve emniyetli olarak yapılmasını sağlamak amacıyla hava sahasının kontrolünün ve hava taşıtlarının ayrımının yapılmasını sağlayan sistemleri,

o) Haberleşme sistemleri: Aşağıda açıklanan iki ana bölümden oluşan sistemleri,

1) Ses haberleşmesi: Hava trafik hizmetinin emniyetli olarak yapılması amacıyla hava-yer ve yer-yer arasında kullanılan ses haberleşme sistemlerini,

2) Veri haberleşmesi: Hava trafik yönetimi kapsamında yer alan tüm veri haberleşme sistemlerini,

ö) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,

p) IELTS: International English Language Testing System'in kısaltması olarak yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavını,

r) İşbaşı eğitimi: Çalışma ortamında, yeterli şartları haiz iş başı eğitmeni nezaretinde, önceden belirlenmiş program dâhilinde yürütülen eğitimi,

s) İşbaşı eğitmeni: CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından görevlendirilen, bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesinde belirtilen şartları haiz personeli,

ş) KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,

t) Mesleki yeterlik değerlendirmesi: Uçuş emniyetini ciddi olarak tehlikeye sokacak bir sistem ya da cihaz arızasına yol açan veya çalıştığı ünite için gerekli bilgi ve tecrübeden yoksun olduğu tespit edilen ATSEP lisanslı Personelin mesleki yeterliliğine yönelik durumun belirlenmesi amacıyla, CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından yapılan değerlendirmeyi,

u) Onay: ATSEP lisanslı Personelin haiz olduğu derecelerin vermiş olduğu ayrıcalıkların uygulanabilirliğini belirten ifadeyi,

ü) Sertifika: Stajyerlik eğitimini başarıyla tamamlayan Asistan ATSEP'e verilen belgeyi,

v) Seyrüsefer sistemleri: Hava araçlarına yön ve mesafe bilgisi veren ve hava araçlarının havaalanlarına güvenle alçalma ve iniş yapmalarını sağlayan sistemleri,

y) SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

z) Stajyer ATSEP: Hava trafik emniyeti elektronik temel eğitim programına katılan personeli,

aa) Temel eğitim: CNS/ATM teknik hizmetleri alanında takip edilecek disipline uygun temel bilgi ve becerilerin verildiği eğitimi,

bb) TOEFL: Test of English as a Foreign Language'in kısaltması olarak yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavını,

cc) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,

çç) Ünite eğitim ve değerlendirme planı: CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından hazırlanan ve Genel Müdürlük tarafından onaylanan, bir ATSEP lisanslı Personelin düzenli olarak tamamlaması gereken tazeleme ve olağanüstü durumları da içeren teorik ve pratik eğitim ve değerlendirme planını,

dd) Yeterlik eğitimi: Alınacak dereceye bağlı olarak takip edilecek alanlarda (haberleşme, seyrüsefer, radar ve bilgi işlem) gerekli bilgi ve becerilerin kazanılması amacıyla verilen eğitimi,

ee) Yeterlik konusunda kuşku: Uçuş emniyetini ciddi olarak tehlikeye sokacak bir sistem ya da cihaz arızasına yol açan veya çalıştığı ünite için gerekli bilgi ve tecrübeden yoksun olduğu tespit edilen ATSEP lisanslı Personelin yeterlik gözlem sürecinde derece gereklilikleri ve mesleki açıdan yeterli bulunmayan veya ilgili ünitenin eğitim ve değerlendirme usullerine riayet etmeyen veya başaramayan personelin durumunu belirten terimi

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Düzenleyici Kuruluşun Görev ve Sorumlulukları

Denetim

MADDE 5 – (1) Genel Müdürlük; ATSEP lisanslı Personelin eğitim, lisans, derecelendirme ve kayıtların muhafazası işlemlerinin bu Yönetmelikte yer alan düzenlemelere uygunluğuna ilişkin gerekli denetimleri yapar veya yaptırır.

Sertifikaların verilmesi

MADDE 6 – (1) Stajyer ATSEP, temel eğitim aldıktan sonra CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından yapılacak sınav veya sınavlar sonucu başarılı olması durumunda kendisinin veya CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcısının başvurusu üzerine Asistan ATSEP sertifikası SHGM tarafından kendisine verilir.

(2) Yüksek öğretim kurumlarının havacılık elektrik-elektroniği ve havacılık elektroniki bölümlerinden mezun olan kişiler CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluşlarda göreve başladıklarında, bu Yönetmeliğin 22 nci maddesindeki şartları taşıdıkları takdirde temel eğitim programına dâhil olmadan Asistan ATSEP sertifikasını alma hakkına sahiptirler.

Lisansların verilmesi

MADDE 7 – (1) Asistan ATSEP sertifikasını haiz personel, çalışacağı üniteye yeterlik, teorik ve iş başı eğitimini tamamladıktan sonra SHGM tarafından yapılacak veya yaptırılacak sınav veya sınavlar sonucu başarılı olursa, Genel Müdürlük tarafından kendisine ATSEP lisansı verilir.

Derece şartı

MADDE 8 – (1) Genel Müdürlük; CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluşların istihdam ettikleri hava trafik emniyeti elektronik hizmet personelinin mesleklerini icra edebilmeleri için, çalıştıkları üniteye geçerli derecelerden en az birine sahip olmalarını gözetir.

Değerlendirmelerin denetimi

MADDE 9 – (1) ATSEP lisanslı personelin yeterliklerinin değerlendirilmesi ile ilgili kayıtlar Genel Müdürlüğe gönderilir. Alınan teorik ve işbaşı eğitimleri ve verilen sertifikaların değerlendirilmesi sonucunda, alınan sertifika ve eğitim içeriklerinde eğitim müfredatına uyulmadığı tespit edildiği takdirde, Genel Müdürlük yapılan uygulama ve personel hakkında inceleme başlatma yetkisine sahiptir.

Sağlık şartı

MADDE 10 – (1) Genel Müdürlük; CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluşların, ATSEP lisanslı personelin verecekleri hizmetlere yönelik görev yürütebilmeleri amacıyla; bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesindeki sağlık şartlarını sağlayarak geçerli sağlık raporlarına sahip olmalarını garantilemeye yönelik uygulamalarını gözetir.

Alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı madde kullanımı

MADDE 11 – (1) Genel Müdürlük; CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluşların, tüm ATSEP lisanslı personel için, alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı madde kullanımını takip amacıyla usuller geliştirilmesini ve gerekli tavsiyelerde bulunmasını gözetir.

Sürelili veya süresiz görevden el çekirme

MADDE 12 – (1) Genel Müdürlük; CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluşların hava trafik emniyeti elektronik hizmetlerinde çalışacak ATSEP lisanslı personelin, bu

Yönetmeliğin 23 üncü maddesindeki sağlık şartlarına göre; zihinsel, ruhsal ve fiziki yeterliklerinde azalma olması veya görevini emniyetli ve tam olarak yapmasını engelleyici alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı madde kullanım alışkanlığının belgelenmesi, mesleki yetersizliğinin tespit edilmesi veya uçuş emniyetini ciddi olarak tehlikeye sokacak bir sistem ya da cihaz arızasına yol açması durumunda, kişinin hizmete devam etmemesi yönünde tedbir alınmasını sağlar.

ATSEP eğitim müfredatı ve eğitim planı

MADDE 13 – (1) Genel Müdürlük; görevlendireceği bir kuruluş tarafından her yıl düzenli olarak hazırlanan ATSEP eğitim müfredatını onaylar, bu müfredatın düzenli olarak yenilenmesini ve uluslararası standartlarla uygunluğunu gözetir.

(2) Genel Müdürlük, görevlendireceği CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluşa tanınacak süreler içerisinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü alarak CNS/ATM teknik hizmetlerinin emniyetli olarak sağlanmasını teminen ilgili teknik personelin temel eğitim, derece eğitimi ve ünite eğitim planları ile operasyonel yeterliliğin sürekliliğinin sağlanması amacıyla tazeleme ve acil durum eğitim planlarını hazırlatır, hazırlanan planları onaylar ve tüm CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcıları tarafından kullanılmak üzere yayımlanmasını sağlar.

(3) Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluşun verilen görevi belirlenen süreler dâhilinde tamamlayamaması durumunda, Genel Müdürlük bu görevin yurtiçinde bulunan yükseköğretim kurumları, havacılık eğitim kuruluşları, CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluşlar tarafından veya hizmet alımı yoluyla tamamlanmasını sağlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CNS/ATM Teknik Hizmet Sağlayıcı Kuruluşların Görev ve Sorumlulukları

Hizmet gereklilikleri

MADDE 14 – (1) CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş, hava trafik emniyeti elektronik hizmetine yönelik görev yürüten ATSEP lisanslı personelin,

a) Sağlanan hizmete uygun geçerli bir lisansa, derece veya derecelere sahip olmalarından,

b) Bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesindeki sağlık şartlarına göre, geçerli sağlık kurulu raporlarının bulunmasından,

c) Mesleki yeterliklerinin, teorik ve uygulamalı değerlendirmelerle, devamlı olarak muhafaza edilmesinden,

ç) İlk defa derece alacakların işbaşı eğitimlerinin tamamlanarak, yapılacak teorik ve/veya uygulamalı değerlendirmelerle derece almalarını sağlamaktan sorumludur.

Yeterlik planları

MADDE 15 – (28 Ağustos 2010 Gün ve 27686 Sayılı R.G) Yürürlükten kaldırılmıştır.

Mesleki yeterlik ve deneyimlerin korunması

MADDE 16 – (1) CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş, hava trafik emniyeti elektronik hizmetine yönelik görev yürüten ATSEP lisanslı personelin mesleki yeterliklerinin ve deneyimlerinin muhafazası için;

a) ATSEP'in sahip olduğu derecelere ait ünitelerde belirli bir zaman diliminde asgari çalışma saatlerini takip etmekten,

b) Derecelerin alınabilmesi için yerine getirilmesi gereken şartları belirleyen derece gerekliliklerine ilişkin düzenlemeye uygun olarak, yeterli düzeylerinin muhafaza edildiğini belgelemek amacıyla, teorik ve uygulamalı olarak değerlendirmeye tabi tutulmalarını sağlamaktan,

c) Periyodik olarak bilgi tazeleme ve acil durum eğitimlerine alınmalarını sağlamaktan,

ç) Kesintisiz yüz seksen gün aktif çalışmadan uzak kalan ATSEP lisanslı Personelin mesleki yeterliklerinin tekrar kazanılması amacıyla ATSEP lisanslı personeli sahip olduğu Lisans Derecesi ve Derece Düzeyi ile ilgili tazeleme eğitimlerine tabi tutmaktan,

sorumludur.

Alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı madde kullanımı

MADDE 17 – (1) CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş, hava trafik emniyeti elektronik hizmetine yönelik görev yürüten ATSEP lisanslı personelin alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı madde kullanımının veya bu maddelere bağımlılığının bulunup bulunmadığının tespit edilmesini sağlar ve Genel Müdürlüğü bilgilendirir.

Sürelili veya süresiz görevden el çekirme

MADDE 18 – (1) CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş, hava trafik emniyeti elektronik hizmetine yönelik görev yürüten ATSEP lisanslı personelin;

a) Bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesindeki sağlık şartlarına göre; zihinsel, ruhsal ve fiziki yeterliklerinde azalma tespit edilmesi,

b) Görevini emniyetli ve tam olarak yapmasını engelleyici alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı madde kullanımının sağlık raporları ve/veya herhangi bir sağlık kontrolü ile belgelenmesi,

c) Ünite eğitim planlarına riayet etmemesi, çalışma ortamını bozacak ve iş akışını engelleyecek davranışlarda bulunması,

ç) Mesleki yetersizliğinin tespit edilmesi veya çok ciddi emniyet olayına veya kazaya sebebiyet vermesi,

durumlarında kişinin hizmete devamına izin vermez.

(2) Bu amaçla; CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş, gerekli belgeler ile Genel Müdürlüğe başvurarak, kişinin haiz olduğu ATSEP lisansının sürelili veya süresiz olarak iptal edilmesini talep eder. Genel Müdürlük kararını bildirene kadar söz konusu personelin ATSEP lisanslı olarak çalışmasına müsaade edilmez.

İdari kurallar

MADDE 19 – (1) CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş, gereği halinde ATSEP lisanslı personelin kuruluş, birim veya ünitenin etkin hizmeti sırasında, hava trafik emniyetini muhafazaya yönelik idari kurallara ya da görev disiplinine uymaması durumunda ATSEP lisanslı personele bu Yönetmeliğin 18 inci maddesi uyarınca mesleki yaptırım uygular.

Komisyon kurulması

MADDE 20 – (1) CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş, SHGM tarafından kurulacak komisyonlara SHGM'nin talebi üzerine üye temin eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ATSEP Lisanslı Personelin Sorumlulukları

ATSEP lisansı sahibi personelin görev ve sorumlulukları

MADDE 21 – (1) ATSEP lisanslı personel;

- a) Geçerli bir ATSEP lisansına ve bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesindeki sağlık şartlarına uygun, geçerli bir sağlık kurulu raporuna sahip olmaktan,
- b) Ünitenin yeterlik denetleme usullerine uymaktan ve lisansında işlenmiş derecelerin verdiği yetkilere uygun hizmetleri verecek yeterlikte olmaktan,
- c) Mesleki yeterliliği konusunda kuşku oluşması durumunda, CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından kendisine bildirilen usullere uymaktan,
- ç) Hava trafik emniyeti elektronik hizmeti vermesine engel olabilecek her türlü sağlık yetersizliğini, bayan ise sorunlu hamilelik durumunu ünite yönetimine bildirmekten,
- d) Alkol, uyuşturucu ve diğer uyarıcı maddelerin etkisinde olduğunu veya kullandığı ilaçların hizmeti üzerinde olumsuz etkisi olması durumunu ünite yönetimine bildirmekten,
- e) Hava trafik hizmetleri teknik altyapısına ilişkin her türlü teknik aksaklık ve olayları yürürlükteki ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenen veya Genel Müdürlük tarafından belirlenecek olan formlar vasıtasıyla rapor etmekten sorumludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Aranılan Nitelikler ve Sağlık Şartları

CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından stajyer ATSEP adaylarının seçiminde uygulanacak ölçütler

MADDE 22 – (1) Temel ATSEP eğitimine alınmak üzere CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından istihdam edilecek personelde:

- a) T.C. vatandaşı olmak veya Türkiye’de çalışma iznine sahip olması,
- b) 29/4/1992 tarihli ve 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun kapsamında ilgili okulların elektronik, elektrik-elektronik, elektronik ve haberleşme, haberleşme, haberleşme teknolojisi, telekomünikasyon, kontrol sistemleri teknolojisi, endüstriyel elektronik, endüstriyel otomasyon veya bilgisayar bölümlerinden veya en az 4 yıl süreli yüksek öğretim kurumlarının elektrik-elektronik, elektronik, elektronik ve haberleşme, haberleşme, telekomünikasyon, bilişim sistemleri, enformasyon teknolojileri veya bilgisayar alanı ile ilgili bölüm ya da mühendislik programlarından mezun olması,
- c) Bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesindeki sağlık şartlarını taşıdığını gösterir, geçerli sağlık kurulu raporu alması,
- ç) Güvenlik soruşturması ile ATSEP olmasına engel bir durumu olmadığını belgelemesi,
- d) **(28 Ağustos 2010 Gün ve 27686 Sayılı R.G)** Taksirli suçlar ile kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlara çevrilmiş aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, bir yıldan fazla hapis veya affa uğramış olsalar bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, yağma, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya ihaleye fesat

kariştırma, edimin ifasına fesat kariştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı ve haksız mal edinme suçlarından hukml bulunmaması, Şartları aranır.

Sağlık muayenesine ilişkin esaslar

MADDE 23 – (28 Ağustos 2010 Gün ve 27686 Sayılı R.G) (1) Bu Yönetmelik kapsamında ATSEP lisansı almak için başvuracak personelin, görevini devamlı yapmasına engel olabilecek bir durumu olmadığını tam teşekküllü hastanelerden alacakları ve ‘‘ATSEP olmaya elverişlidir’’ ifadesini taşıyan sağlık kurulu raporu ile belgelemesi gerekir. Alınan sağlık kurulu raporları azami üç yıl geçerliliğe sahiptir.

İngilizce dil Şartı

MADDE 24 – (1) ATSEP lisansı alacak;

a) Teknisyen için KPDS İngilizce dilinden asgari 50 veya TOEFL İnternet Based Test’den asgari 50 veya TOEFL Paper Based Test’den asgari 450 veya TOEFL Bilgisayar Tabanlı Test’den asgari 130 veya IELTS’den asgari 5 düzeyinde puan almak veya yurtiçinde bulunan yükseköğretim kurumlarında bulunan ya da Milli Eğitim Bakanlığı’ndan onaylı bir kurs merkezinden alacakları İngilizce dilinde ‘‘Orta Düzey’’ dil eğitim sertifikasına sahip olmak,

b) Tekniker için KPDS İngilizce dilinden asgari 50 veya TOEFL İnternet Tabanlı Test’den asgari 50 veya TOEFL Kâğıt Tabanlı Test’den asgari 450 veya TOEFL Bilgisayar Tabanlı Test’den asgari 130 veya IELTS’den asgari 5 düzeyinde puan almak veya yurtiçi ya da yurtdışında İngilizce Dili ile ğretim yapan yüksekokul mezunu olmak veya yurtiçinde bulunan yükseköğretim kurumlarında bulunan ya da Milli Eğitim Bakanlığı’ndan onaylı bir kurs merkezinden alacakları İngilizce dilinde ‘‘Orta Düzey’’ seviyesinde dil eğitim sertifikasına sahip olmak,

c) Mühendis için KPDS İngilizce dilinden asgari 60 veya DS İngilizce dilinden asgari 60 veya TOEFL İnternet Tabanlı Test’den asgari 58 veya TOEFL Kâğıt Tabanlı Test’den asgari 455 veya TOEFL Bilgisayar Tabanlı Test’den asgari 138 veya IELTS’den asgari 5.5 düzeyinde puan almak veya Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) İngilizce yabancı dil bölümünün soru sayısının en az %60’ını (36 soru) doğru cevaplamak veya yurtiçi ya da yurtdışında İngilizce Dili ile ğretim yapan fakülte ya da yüksekokul mezunu olmak veya yurt içinde lisans düzeyinde öğrenim gördükten sonra ana dili İngilizce olan yabancı ülkelerde İngilizce dilinde master ya da doktora eğitimini tamamlamış olmak,

Şartı aranır.

ALTINCI BÖLÜM

ATSEP Lisanslı Personelde Aranan Nitelikler

ATSEP lisansı başvuru Şartları

MADDE 25 – (1) Genel Müdürlük tarafından, ATSEP lisansı verilmeden önce başvuru sahibinden,

a) Bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesindeki sağlık Şartlarına sahip olduğuna dair geçerli sağlık kurulu raporuna sahip olmak,

b) Geçerli bir ATSEP sertifikasına sahip olmak,

c) İşbaşı eğitimi ve yapılacak yeterlik değerlendirmelerini başarı ile tamamlamış olmak,

ç) Bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde düzenlenen İngilizce dil şartlarını karşılamak, şartları aranır.

(2) Sınavlara katılma şartlarını taşıyan aday ya da CNS/ATM Teknik Hizmet Sağlayıcı Kuruluş tarafından başvuru sahibine ait sınav giriş ücretleri SHGM Hizmet Tarifesi'nde belirtilen banka hesabına sınavdan önce yatırılır ve banka dekontunun aslı başvuru evrakı ile birlikte gönderilir.

(3) Adaylar, sınav ücretlerini sadece başvuru yapılan dönemde girmek istedikleri sınav için yatırır. Daha önce yapılan sınav dönemlerinde ücretini yatırıp randevu aldıkları halde girmedikleri sınavların ücretleri diğer dönemler için kullanılamaz.

(4) Ödemesi eksik olan başvurular işleme alınmaz.

İşbaşı eğitmenliği şartları

MADDE 26 – (1) ATSEP lisanslı personelin, CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından işbaşı eğitmeni olarak görevlendirilebilmesi için;

a) İşbaşı eğitimi vereceği derece ile ilgili olarak en az B düzeyinde yetkiye sahip olması,

b) İşbaşı eğitmeni olarak Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş olması gerekir.

ATSEP eğitmenliği şartları

MADDE 27 – (1) Yüksek öğretim kurumlarının havacılık elektrik-elektroniği ve elektronik temel teori ve laboratuvar derslerini yürüten öğretim elemanları ile CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından; en az 4 yıl süreli yüksek okul mezunu ATSEP lisanslı olarak çalışmış, pedagojik formasyonu olan veya eğitmen sertifikasına sahip personel, teorik ve pratik eğitimler için, Genel Müdürlüğün onayının ardından ATSEP eğitmeni olarak görevlendirilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sınavlar ve Dereceler

Sınav komisyonunun oluşturulması

MADDE 28 – (1) ATSEP Lisans Derecesi ve Derece Düzeyi Belirleme Sınav Komisyonu; Genel Müdürlük temsilcisi olarak en çok üç elektronik, elektronik ve haberleşme, elektrik-elektronik, havacılık veya bilgisayar mühendisi; CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı temsilcisi olarak bir elektronik, elektronik ve haberleşme, elektrik-elektronik, havacılık veya bilgisayar mühendisi ile havacılık teknik eğitimi veren yüksek öğretim kurumlarının temsilcisi olarak bir üye olmak üzere Genel Müdürlük temsilcisinin başkanlığında en az üç ATSEP lisanslı üyeden oluşur.

(2) Adayların sınavları Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek en az üç değerlendirme uzmanı nezaretinde değerlendirilir, ilgili puanlar, bu Yönetmeliğin 34 üncü maddesi hükümlerine göre çıkarılacak talimattaki hükümlere uygun olarak hesaplanır, hak edilen derece ve/veya derece düzeyleri belirlenerek Genel Müdürlüğün uygun gördüğü şekilde ilan edilir.

Sınav komisyonlarının çalışma şekli

MADDE 29 – (1) Tüm sınav komisyon üyeleri sınav sorularının hazırlanmasında, sınavların yapılmasında ve değerlendirilmesinde hazır bulunur.

Sınav hakkı

MADDE 30 – (1) Temel eğitim sınavında başarısız olunması halinde, stajyer ATSEP en geç altı ay içerisinde tekrar temel eğitim sınavına tabi tutulur.

(2) ATSEP lisans sınavında başarısız olunması halinde, başvuru sahibinin bir sonraki lisans sınavı en geç altı ay içerisinde yapılır.

Dereceler

MADDE 31 – (1) Haberleşme cihaz/sistem derecesi; hava trafik emniyetiyle bağlantılı haberleşme sistemleri üzerindeki hem donanım hem de yazılım konularında önleyici, uyumlaştırıcı ve düzeltici bakım performansı ile ilgili sahip olunması gereken bilgi, beceri ve operasyonel yeterlik konusunda verilen derecedir. Bu dereceye başvuru için ilgili ünite de altı ay veya dört yüz elli saat çalışmanın tamamlanması gerekir.

(2) Seyrüsefer cihaz/sistem derecesi; hava trafik emniyetiyle bağlantılı seyrüsefer sistemleri üzerindeki hem donanım hem de yazılım konularında önleyici, uyumlaştırıcı ve düzeltici bakım performansı ile ilgili sahip olunması gereken bilgi, beceri ve operasyonel yeterlik konusunda verilen derecedir. Bu dereceye başvuru için ilgili ünite de altı ay veya dört yüz elli saat çalışmanın tamamlanması gerekir.

(3) Radar cihaz/sistem derecesi; hava trafik emniyetiyle bağlantılı radar sistemleri üzerindeki hem donanım hem de yazılım konularında önleyici, uyumlaştırıcı ve düzeltici bakım performansı ile ilgili sahip olunması gereken bilgi, beceri ve operasyonel yeterlik konusunda verilen derecedir. Bu dereceye başvuru için, ilgili ünite de altı ay veya dört yüz elli saat çalışmanın tamamlanması gerekir.

(4) Bilgi işlem cihaz/sistem derecesi; bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan tanım dâhilinde, hava trafik emniyetiyle bağlantılı bilgi işlem sistemleri üzerindeki hem donanım hem de yazılım konularında önleyici, uyumlaştırıcı ve düzeltici bakım performansı ile ilgili sahip olunması gereken bilgi, beceri ve operasyonel yeterlik konusunda verilen derecedir. Bu dereceye başvuru için, ilgili ünite de altı ay veya dört yüz elli saat çalışmanın tamamlanması gerekir.

Derece düzeyleri

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmeliğin 31 inci maddesinde belirtilen dereceler için sahip olunması gerekli bakım görevleri:

a) A Düzeyi (kullanım-ön panel bakım): Cihaz ve sistemlerdeki acil onarım ve düzeltmelerin ya da yeniden biçimlendirmelerin yapılması amacıyla cihaz ve sistem elemanları, sistemler arası ilişki ve işlevleri üzerinde eğitim gören personel için uygun düzeydir.

b) B Düzeyi (işlevsel bakım): Cihaz ve sistemlerdeki ciddi hataların analizinin yapılması amacıyla cihaz ve sistemler üzerindeki daha karmaşık bakımlar için eğitim gören personel için uygun düzeydir.

c) C Düzeyi (ileri düzey bakım): Cihaz ve sistemlerdeki yazılım, suyollarının tamiri (LRU), baskı devre (PCB) ve parça seviyesinde modüllere müdahale yetkisi amacıyla otomatik test araçlarının kullanımıyla, ayrıntılı hata analizi ve onarım teknikleri üzerinde eğitim görmüş olan personel için uygun düzeydir.

ATSEP lisans derecesi ve derece düzeyi belirleme sınavı

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Genel Müdürlük tarafından ilan edilerek yapılacak olan ATSEP Lisans Derecesi ve Derece Düzeyi Belirleme Sınavlarına; ilgili alanda bu Yönetmeliğin öngördüğü eğitim şartlarını yerine getirmiş lisans adayı personel girerek Lisans Derece ve Düzeylerini alır.

(2) **(28 Ağustos 2010 Gün ve 27686 Sayılı R.G)** Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) ATSEP lisanslı personel, talebi doğrultusunda Genel Müdürlük tarafından belirlenecek bir sonraki sınav döneminde mevcut derecesini yükseltme ya da eğitim gördüğü derece alanında derece düzeyi almak için lisans sınavına alınır.

(4) ATSEP Lisans Derecesi ve Derece Düzeyi Belirleme Sınavı, Genel Müdürlüğün belirleyerek ilan edeceği sınav takvimi dâhilinde her yıl en az iki kez olmak kaydıyla düzenlenir.

Sınav içeriği ve değerlendirme ölçütleri

MADDE 34 – (1) Haberleşme, Seyrüsefer, Radar ve Bilgi İşlem Cihaz/Sistem Derecelerini kapsayacak şekilde yapılacak değerlendirme sınavları ve sınavların değerlendirilmesine ilişkin usuller, Genel Müdürlüğün yayınlacağı talimat/talimatlar ile belirlenerek uygulanır.

İlk defa derece alınması hali

MADDE 35 – (1) Genel Müdürlük tarafından oluşturulan sınav komisyonu tarafından yapılan sınavlarda başarılı bulunan ve yeterlik eğitimi ile derece gereklilikleri belgesine uygun olarak, bu Yönetmeliğin 31 inci maddesinde belirtilen yeterli çalışma sürelerini dolduran Asistan ATSEP Sertifikasına sahip personel, yapılan ATSEP Lisans Derecesi ve Derece Düzeyi Belirleme Sınavı sonunda kazandığı ilk derece ve yetkisini ATSEP lisansı ile birlikte alır.

Derecelelerin geçerlilik süresi, yenilenmesi ve istisnalar

MADDE 36 – **(28 Ağustos 2010 Gün ve 27686 Sayılı R.G)** (1) Personelin sahip olduğu ATSEP Lisans Derecesi ve Derece Düzeyleri, azami üç yıl geçerlilik süresine sahip olup, bu süre sonunda sahip olunan derece ve derece düzeyi ile ilgili ATSEP Lisans Derecesi ve Derece Düzeyi Belirleme Sınavlarında başarılı olması durumunda ve sağlık raporu geçerlilik süresi de dikkate alınarak geçerliliğini korur.

(28 Ağustos 2010 Gün ve 27686 Sayılı R.G) (2) Mesleki yeterliliğinde azalma görülen veya kullanılan sistem veya cihaz ile ilgili olarak uçuş emniyetini ciddi olarak tehlikeye sokacak bir ihmali bulunan ATSEP lisanslı personelin haiz olduğu ATSEP lisansı Genel Müdürlük tarafından süreli veya süresiz olarak iptal edilebilir.

(28 Ağustos 2010 Gün ve 27686 Sayılı R.G) (3) Genel Müdürlük tarafından, eğitim ve hava trafik emniyeti elektronik hizmetleriyle ilgili diğer geçici görevlendirmeler dışında, yüz seksen günden fazla aktif görevinden uzak kalan ATSEP lisanslı personel sahip olduğu Lisans Derecesi ve Derece Düzeyi ile ilgili tazeleme eğitimlerine tabi tutulur.

(4) Bu Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmüne uygun ATSEP lisanslı Genel Müdürlük Personeli yapılacak ATSEP Lisans Derecesi ve Derece Düzeyi Belirleme Sınavından muafır ve sahip oldukları dereceler, sağlık raporu aranmaksızın geçerli kabul edilir.

Sınavlarda kopya çekilmesi

MADDE 37 – (1) Her türlü sınav veya değerlendirme sürecinde, kopya çekenlerin durumu, komisyon tarafından tutanakla tespit edilerek, sınav veya değerlendirmeleri iptal edilir. Personel hakkında idari yaptırım uygulanarak, ATSEP lisanslı personelin lisansı veya Asistan ATSEP Sertifikalı Personelin sertifikası azami altı ay süre ile geri alınır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan hususlar

MADDE 38 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hususlarda 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve Genel Müdürlük tarafından düzenlenecek diğer alt düzenleyici işlemler uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 39 – (1) 31/1/2007 tarihli ve 26420 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut personelin durumu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Lisans sahibi olan personel için ATSEP Eğitimliği verilmesi aşamasında bu Yönetmeliğin 27 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan 4 yıllık yüksek okul mezunu olma şartı bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay süre ile aranmaz.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce CNS/ATM teknik hizmet sağlayıcı kuruluş ve Genel Müdürlüğün ilgili birimlerinde çalışan personelin kazanılmış hakları saklıdır.

Yürürlük

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 41 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.